

De vaste commissie voor Financiën heeft op 12 oktober 2020 enkele vragen en opmerkingen aan de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst voorgelegd over zijn brief van 15 september 2020 over fiscale moties en toezeggingen (Kamerstuk 35 570 IX, nr. 5).

De voorzitter van de commissie,
Tielen

De adjunct-griffier van de commissie,
Buisman

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de VVD

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de fiscale moties en toezeggingenbrief 2020. De leden hebben enkele vragen en opmerkingen en zullen specifiek ingaan op de ICT-achterstanden, IV-capaciteit en de gevolgen van de invoering vliegbelasting.

De leden van de VVD-fractie vragen of het kabinet evengoed een overzicht kan geven van de afgedane moties en toezeggingen in de verschillende genoemde Kamerbrieven, te weten; «Aanpak versterking besturing Belastingdienst, Toeslagen en Douane», «Informatie over de Fraude Signalering Voorzieningen» en «Verbeterd inzicht in de begroting van Financiën (IXB)».

De leden maken zich in de breedte zorgen over de IV-voorzieningen bij de Belastingdienst. Zoals door de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst zelf ook aangegeven, wordt er de komende periode veel gebruik gemaakt van de beschikbare IV-capaciteit. Heeft de Belastingdienst voldoende IV-capaciteit? De leden van de VVD-fractie vragen naar de houdbaarheid van de tijdelijke oplossing voor het belasting toegevoegde waarde (btw)-identificatienummer. Is de tijdelijke oplossing uitvoerbaar voor zowel de dienst als de ondernemer? Zo nee, waarom niet? Hoe vindt implementatie van een definitief systeem in 2023 plaats? Waarom duurt het nog tot 2023 voordat er kan worden begonnen met de nieuwbouw van het permanente systeem tot een btw-identificatienummer? Betekent nieuwbouw in 2023 ook dat het nieuwe systeem in 2023 kan worden ingevoerd? Zo nee, waarom niet? De leden van de VVD-fractie vragen zich af waarom dit onderdeel is opgenomen onder het kopje afgedane moties en toezeggingen, terwijl er nog geen definitieve oplossing voor het btw-identificatienummer is.

De leden van de VVD-fractie vinden het opvallend dat een kabinetsreactie op het gevraagde rapport over de effecten van de vliegbelasting voor de luchtvrachtsector ontbreekt. Kan het kabinet uitgebreid reageren op de bevindingen? De leden van de VVD-fractie schrikken van de mogelijke gevolgen voor de kosten, de verslechterende concurrentiepositie en het verlies van maximaal mogelijk 6500 arbeidsplaatsen en het geheel verdwijnen van de cargoafdeling op Maastricht Aachen Airport. Deelt het kabinet deze zorg?

De leden van de VVD-fractie roepen in herinnering dat de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst tijdens het debat over de vliegbelasting heeft aangegeven verder «onderzoek laten doen naar wat het tarief nou betekent voor de positie van Maastricht Aachen (...). Als daar dingen uit zouden komen die verontrustend zijn, kunnen we daar altijd nog rekening mee houden als we de wet in werkelijkheid gaan implementeren».¹ Zij vragen of de bevindingen uit het SEO-rapport voor het kabinet «verontrustend» genoeg zijn om rekening mee te houden. Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke manier gaat het kabinet hier rekening mee houden?

Wat zeggen de conclusies uit het SEO-rapport over de belangrijke hub-functie van Schiphol en het kunnen continueren van deze functie wanneer Nederland een luchtvrachtbelasting invoert?

De leden van de VVD-fractie vragen welke rol de huidige coronacrisis speelt in de opbrengsten en vormgeving van de vlieg- en de luchtvrachtbelasting.

¹ Handelingen II, vergaderjaar 2019–2020, nr. 62, item 10. P. 32. (Wet Vliegbelasting).

Hoeveel geld verwacht het kabinet de komende jaren op te halen met een luchtvrachtbelasting, ervan uitgaande dat de heffing per 1 januari 2021 ingaat? Hoe maakt het kabinet de afweging tussen de inkomsten van gelden uit de luchtvrachtbelasting en het mogelijk verlies aan duizenden banen en de verslechterende concurrentiepositie van de Nederlandse luchthavens? Wie betaalt welk deel aan luchtvrachtbelasting, uitgesplitst in vrachtbedrijven, verladers, vliegvelden, et cetera?

De leden van de VVD-fractie vragen welke stappen er in Europees verband zijn gezet om te komen tot een Europese luchtvrachtbelasting.

De leden van de VVD-fractie vragen naar welke verduurzamingstappen bedrijven binnen de luchtvrachtsector reeds hebben gezet. Kan het kabinet een vergelijking maken tussen de al gezette verduurzamingstappen en het gewenste milieueffect van de maatregel van een luchtvrachtbelasting? Wat zegt de geringe milieuwinst over het effect en het doel van de maatregel?

De leden van de VVD-fractie vragen wanneer het kabinet, gezien de grote gevolgen voor de sector en impact van de coronacrisis, de vliegbelasting (voor luchtvracht) wil invoeren en waarom op dat moment. Zij zijn van mening dat het kabinet op korte termijn duidelijkheid moet geven aan de sector. 1 januari 2021 is het al snel, bedrijven moeten zich kunnen voorbereiden en worden door de onduidelijkheid vanuit het kabinet in onzekerheid gelaten.

De leden de VVD-fractie hebben over verschillende onderwerpen nog een enkele vraag.

Zij vragen naar de effectiviteit van de CO₂-reducerende stimuleringsmaatregelen voor elektrische auto's. Wanneer ontvangt de Kamer de «hand aan de kraan»-systematiek?

Wat doet het kabinet met de «hand aan de kraan»-systematiek? Kan het kabinet een toelichting geven op het Europese waterbedeffect en specifiek ook het Nederlandse waterbedeffect?

Kan het kabinet toelichten of het kabinetsbeleid ter stimulering van elektrische auto's nu echt effectief is?

De leden van de VVD-fractie vragen naar de handhaving Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (DBA). Start het kabinet met handhaving? Zo ja, op welke manier, waarom en waar is de voorgestelde manier van handhaven op gebaseerd? De leden vragen het kabinet om de Kamer op de hoogte te houden van het eventueel verlengen of laten aflopen van het handhavingsmoratorium wanneer het kabinet een besluit heeft genomen.

De leden van de VVD-fractie vragen wanneer het kabinet voornemens is om de gesprekken met België op te starten over de problematiek rond de hooglerarenbepaling. België heeft reeds een nieuwe regering en zoals beschreven is dat de voorwaarde waaronder België weer in overleg wil treden.

De leden van de VVD-fractie lezen dat de situatie rond de belastingaangifte wordt gemonitord. Gebeurt er ook meer dan «monitoren»? Wat houdt het monitoren precies in? Hoe wordt de belastingplichtige burger die hulp nodig heeft bij het doen van aangifte hiermee geholpen? Hoe groot is de groep mensen die toeslagen en/of kortingen misloopt door het niet correct doen van de aangifte? Kan het kabinet een verklaring delen over de grootte van de groep? Wat kan het kabinet doen, en wat doet het kabinet al, om het aantal mensen dat toeslagen en/of kortingen misloopt te verkleinen?

De leden van de VVD-fractie vragen of de teveel betaalde box 3 belasting niet kan worden verrekend met de belastingaanslag in het jaar erna. Zij erkennen dat de bedragen niet al te groot zijn, maar benadrukken dat het hier gaat om teveel betaalde belasting.

De leden van de VVD-fractie vragen naar de uitvoering van de motie Omtzigt/Lodders over het specifiek informeren van de Kamer over de kosten, CO₂-reductie en positieve en negatieve neveneffecten per fiscale maatregel van het Klimaatakkoord.² Zij zien in de vraag naar monitoring van het klimaatbeleid door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) geen acceptabele uitvoering van de motie. Is het kabinet zelf bereid is de monitoring uit te voeren? Zo ja, waarom wel; zo nee, waarom niet?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PVV

Systeem nieuw btw-identificatiemiddel

Kan de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst nader toelichten waarom het niet mogelijk is een definitief systeem voor het btw-identificatienummer te implementeren naast de inpassing in het informatievoorzieningsportfolio (IV-portfolio) van de Belastingdienst van de EU-regelgeving inzake e-commerce, nu het laatste vrijwel op schema ligt³

Overzicht discoördinatie belastingheffing/premieheffing

Kan de Staatssecretaris van Financiën de Kamer nader informeren omtrent de voortgang van de vormgeving van de belastingverdragen met België en Duitsland? In hoeverre zijn de lopende onderhandelingen gevorderd en wanneer is het de verwachting dat de nieuwe belastingverdragen in werking zullen treden?

Verjaarde schulden

Kan de Staatssecretaris van Financiën aangeven of de realisatiedatum van 1 oktober 2020 is gehaald? Zo niet, kan de Staatssecretaris van Financiën dan aangeven waarom niet? Kan de Staatssecretaris van Financiën aangeven of de realisatiedatum van 31 december 2020 onder ii en iii naar verwachting wordt gehaald?

Misstanden melden bij een onafhankelijke instantie

Kan de Staatssecretaris van Financiën aangeven in hoeverre de onafhankelijkheid van de personeelsraadpersonen wordt gewaarborgd?

Ten onrechte niet-verminderende vervolgingskosten

Kan de Staatssecretaris van Financiën een indicatie geven van de tijdspanne waarbinnen alle ten onrechte niet-verminderende vervolgingskosten zijn afgehandeld?

² Kamerstuk 35 302, nr. 49.

³ Brief Staatssecretaris van Financiën – Toeslagen & Douane, Reactie op het Verslag van de Europese Commissie aan Europees parlement en Raad over de voortgang bij ontwikkeling van elektronische systemen van het douanewetboek van de Unie, 3 juni 2020 (Zaaknummer 2020Z09961).

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de fiscale moties en toezeggingenbrief van Prinsjesdag. Deze leden hebben over enkele onderwerpen nog aanvullende vragen.

Het kabinet schrijft: «Deze zomer zijn veel moties en toezeggingen afgedaan in onder meer de Kamerbrief «Aanpak versterking besturing Belastingdienst, Toeslagen en Douane»⁴, Kamerbrief «Informatie over de Fraude Signalering Voorzieningen»⁵ en «Verbeterd inzicht in de begroting van Financiën (IXB)».⁶ Deze afgedane moties en toezeggingen komen in deze brief niet meer aan bod. De leden van de CDA-fractie vernemen graag welke moties daar zijn afgedaan. Want zij kunnen bijvoorbeeld daarover geen zinnen vinden in de brief over FSV.

Bescherming van klokkenluiders

De leden van de CDA-fractie vragen de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst op welke wijze de vereisten uit het rapport *Protection of Whistleblowers* bij de Belastingdienst zijn geregeld.⁷ Zij merken daarbij in het bijzonder op dat de bescherming van klokkenluiders ook voor uitzendkrachten – en alle andere tijdelijk ingehuurde krachten – moet gelden, dat het veel makkelijker gemaakt dient te worden om als klokkenluider voor een extern meldingspunt te kiezen en dat er meer bescherming moet zijn voor klokkenluiders tegen sancties dan nu aangegeven in de CAO, wanneer dit vergeleken wordt met de richtlijnen van de Raad van Europa. De leden van de CDA-fractie verzoeken het kabinet de hele richtlijn te implementeren.

Vliegbelasting

De leden van de CDA-fractie achten de toezegging om onderzoek te doen naar de effecten van een vliegbelasting nog niet afgedaan en zij verwijzen verder naar het verslag op het Belastingplan 2021.

Overzicht discoördinatie belastingheffing/premieheffing

De leden van de CDA-fractie vragen de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst wat zijn inzet is om de in de bijlage uiteengezette discoördinaties tegen te gaan. Is de inzet bijvoorbeeld dat thuiswerk altijd door de werkstaat mag worden belast, zodat er geen verschil is tussen de belastingheffing en de premieheffing? Is de inzet om te proberen Verordening (EG) nr. 883/2004 zo aangepast te krijgen dat de premieheffing niet afhangt van de vlag van een schip, maar van de vestigingsplaats van de exploitant van het schip? De leden van de CDA-fractie vragen het kabinet om een antwoord per punt wat de inzet is om de discoördinatie op te lossen.

Misstanden melden bij een onafhankelijke instantie

De leden van de CDA-fractie zijn positief dat de personeelsraadspersonen zijn ingesteld. Op welke wijze is dit binnen de organisatie kenbaar gemaakt en zijn de raadspersonen binnen de organisatie in gesprek gegaan? Hoe verhoudt de functie van personeelsraadspersoon zich tot een vertrouwenspersoon? In het instellingsbesluit is geregeld dat de

⁴ Kamerstuk 31 066, nr. 690.

⁵ Kamerstuk 31 066, nr. 681.

⁶ Kamerstuk 35 300 IX, nr. 21.

⁷ Council of Europe, «*Protection of Whistleblowers*», 30 april 2014, <https://rm.coe.int/16807096c7>.

personeelsraadspersonen de vertrouwelijkheid van een signaal niet kunnen handhaven in het geval van een wettelijke (aangifte)verplichting. Kan de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst aangeven welke wettelijke (aangifte)verplichtingen dit zijn? Betekent dit dat als de klokkenluiders in de kinderopvangtoeslagaffaire naar de personeelsraadspersonen waren gegaan zij dit signaal niet vertrouwelijk hadden kunnen behandelen?

Hulp bij belastingaangifte

De leden van de CDA-fractie vragen hoe de hulp bij belastingaangifte (HUBA) in coronatijd plaatsvindt. Worden wel eenzelfde aantal belastingplichtigen geholpen maar meer gespreid? Zijn de hulplocaties zo ingericht zodat belastingplichtigen rekening houdend met de corona-voorschriften toch geholpen kunnen worden?

Country-by-country reporting

De leden van de CDA-fractie vragen of de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst de ervaringen met de landenrapporten wat verder kan toelichten. In hoeveel gevallen is aan de hand hiervan nadere informatie opgevraagd? Wordt de beoordeling van aangiften hierdoor makkelijker of beter? Hoe heeft de Belastingdienst gemerkt dat er een preventieve werking uitging van de aandacht voor verrekenprijzen?

Voortgang belastingverdrag met België en problematiek hooglerarenbepaling

De Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst geeft aan dat België de problematiek van de hooglerarenbepaling pas weer wilde bespreken als er een federale regering was gevormd. De leden van de CDA-fractie merken op dat België inmiddels weer een regering heeft. Kan de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst het bespreken van deze onderwerpen nogmaals onder de aandacht brengen?

Thuiswerkdagen bij grensarbeiders

De leden van de CDA-fractie begrijpen dat het het mooist zou zijn als een nieuwe regeling voor thuiswerkdagen zou worden opgenomen in het Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)-modelverdrag. De Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst geeft echter aan dat dat niet op korte termijn zal lukken. De leden van de CDA-fractie menen echter dat een onderwerp wat zo lokaal is ook best op een lager niveau besproken zou kunnen worden. Als in de Europese Unie of zelfs maar in een kopgroep hierover nagedacht wordt, zou dat veel sneller tot een oplossing kunnen leiden. Het gaat immers alleen om grensarbeiders, dus niet zozeer om mensen die thuiswerken bij een bedrijf dat gevestigd is aan de andere kant van de wereld. Ziet de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst mogelijkheden om het probleem van thuiswerkdagen bij grensarbeiders in de Europese Unie aan te kaarten?

Evaluatie parameters box 3

De leden van de CDA-fractie danken het kabinet voor de uitwerking. Zij merken echter op dat een aantal percentages boven de 100% uitkomt. Dat kan als er ook schulden in zitten. Kan het kabinet een uitsplitsing maken naar spaargeld, overige bezittingen en schulden en kan het kabinet aangeven wat het gemiddelde percentage rendement is dat over elk van deze drie categorieën gerekend is? Indien op schulden hetzelfde

rendement geïmputeerd wordt als op spaargeld, dan vragen de leden van de CDA-fractie waar particulieren gratis kunnen lenen en of nu niet juist die aanname vraagt om een heroverweging

De leden van de CDA-fractie zouden graag voor het jaar 2016 zien hoe de vermogens verdeeld zijn zoals weergegeven in tabel zes van de memorie van toelichting van het Belastingplan 2016 en hoe vanuit daaruit de percentages zijn afgeleid. Zij merken namelijk op dat er relatief meer spaargeld lijkt te zijn in die tabel en dat er relatief meer als zakelijke waarden belast wordt.

Symposium economische modellen

De leden van de CDA-fractie merken op dat er ook tussen de toezegging in 2018 en nu behoorlijk wat tijd verstreken is en vragen het kabinet of er al een tentatief programma klaarligt.⁸

Voortgangsmonitor klimaatakkoord

De leden van de CDA-fractie vragen waarom niet jaarlijks wordt voorzien in een rapportage van kosten, reductie en positieve en/of negatieve neveneffecten van de fiscale regelingen. Zij merken op dat het op die manier mogelijk is tussentijds bij te sturen en een vergelijking over de tijd te maken. Zij verzoeken het kabinet zo'n voortgangsrapportage samen te stellen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D66

De leden van de fractie van D66 hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief over de invulling van fiscale moties en toezeggingen. Deze leden hebben een aantal vragen.

De leden van de fractie van D66 lezen dat België, onder voorwaarde dat er een nieuwe federale regering gevormd zou zijn, bereid is om de problematiek bij de hooglerarenbepaling te bespreken. Welke acties zijn dit najaar voorzien, nu die nieuwe federale regering gevormd is?

De leden van de fractie van D66 vragen of het Nederlandse kabinet bilateraal medestanders wil zoeken om met die landen gezamenlijk het maken van een drempelregeling voor thuiswerkdagen van grensarbeiders onder de aandacht te brengen van de OESO. Welke mogelijkheden ziet het kabinet om in EU- of Benelux-verband spreken over de problematiek rond thuiswerken bij grensarbeiders, bijvoorbeeld nu Nederland nog enkele maanden voorzitter is van de Benelux-Unie?

De leden van de fractie van D66 vragen welke stappen het kabinet na de conferentie over de *tax governance code* wil zetten om te zorgen dat de essaybundel en conferentie zich vertalen tot een praktijk waarin blijvende aandacht is voor de maatschappelijke verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven en belastingadviseurs. Welke rol speelt transparantie in deze *tax governance code*, bijvoorbeeld ten aanzien van het belastingbeleid van bedrijven en ten aanzien van de vraag in welke landen zij hoeveel belasting betalen? De leden van de fractie van D66 vragen hoeveel procent van de grootste Nederlandse bedrijven nu publiceert hoeveel belasting ze in welk land betalen en hoe deze praktijk zich ontwikkelt.

⁸ Handelingen II 2017/18, nr. 85, item 7, blz. 15

De leden van de fractie van D66 vragen of in het verdragsbeleid kan worden opgenomen dat bij onderhandelingen van verdragen zoveel mogelijk discoördinatie van belastingheffing en premieheffing moet worden voorkomen en dat dit ook actief onder de aandacht wordt gebracht bij de onderhandelingspartner.

De leden van de fractie van D66 vragen tot welke nieuwe inzichten *country-by-country-reporting* heeft geleid wat betreft het toepassen van de verrekenprijsystematiek.

De leden van de fractie van D66 vragen of de Europese Commissie ook bezig is met de evaluatie van de implementatie van *Anti Tax Avoidance Directive – II* (ATAD2) in de Nederlandse wetgeving.

II Reactie van de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst